

Sygn. akt V.2 Ka 227/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec

Sędziowie: SSO Sławomir Klekocki

SSO Olga Nocoń (spr.)

Protokolant: Roman Czarnacki

w obecności Magdaleny Szymańskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2014 r.

sprawy:

R. P. /P./

syna M. i M.

ur. (...) w B.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju

z dnia 18 lutego 2014r. sygn. akt II K 1107/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 4 i 5 w ten sposób że orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres czterech lat, na poczet którego zalicza oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 28 września 2013 roku do dnia 15 września 2014 roku;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. obciąża oskarżonego wydatkami za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.

Sygn. akt V.2 Ka 227/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2014 r., wydanym w sprawie II K 1107/13, Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju uznał oskarżonego R. P. za winnego popełnienia przestępstwa z art.178a§1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 28 września 2013 r. w J. na ul. (...) prowadził samochód osobowy marki D. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości

1,09 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu i za to na mocy art.178a§1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art.69§1 i §2 k.k. oraz art.70§1 pkt 1 k.k. Sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 4 lat tytułem próby.

Na podstawie art.71§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Na podstawie art.42§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B i D na okres 4 lat.

Na podstawie art.63§2 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B i D okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 28.09.2013 r. do dnia 18.02.2014 r.

Na podstawie art.627 k.p.k. oraz art.2 ust.1 pkt 4 i art.3 ust.2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania obejmujące opłatę w kwocie 400 zł oraz wydatki postępowania w kwocie 90 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Prokurator, zaskarżając wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze. Na podstawie art.438 pkt 4 k.p.k. zarzucił wyrokowi rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary poprzez orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych jedynie kategorii B i D, pomimo iż oskarżony w sposób rażący naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że będąc w stanie znacznej nietrzeźwości (1,09 mg/l, tj. w przeliczeniu ponad 2,18 promila alkoholu w wydychanym powietrzu), kierował samochodem osobowym w godzinach dużego nasilenia ruchu, mając w wysokim stopniu upośledzoną zdolność do prowadzenia pojazdów i świadomie stanowiąc realne zagrożenie dla pozostałych uczestników tego ruchu, co sprawia, że wymierzona oskarżonemu kara jest nieadekwatna do wagi czynu, stopnia jego społecznej szkodliwości, nie wyeliminuje oskarżonego z uczestnictwa w ruchu drogowym i nie spełnia stawianych jej wymogów społecznego oraz indywidualnego oddziaływania.

Podnosząc wskazany zarzut, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punktach 4 i 5 poprzez orzeczenie wobec oskarżonego R. P. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat z zaliczeniem na poczet tego środka okresu zatrzymania prawa jazdy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora była zasadna, a jej wniesienie skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku.

Rację ma skarżący, podnosząc, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji – w zakresie, w jakim ogranicza zakres orzeczonego z mocy art.42§2 k.k. środka karnego jedynie do „pojazdów mechanicznych kategorii B i D” – nie uwzględnia wymogów prewencji indywidualnej i ogólnej. W myśl art.56 k.k. dyrektywy wymiaru kary (art.53 k.k.) stosuje się odpowiednio do orzekania innych środków przewidzianych w kodeksie karnym, a zatem w szczególności do środków karnych (rozdz. V kodeksu karnego). Orzekając obligatoryjny zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, Sąd winien zatem tak określić zakres stosowanego zakazu i oznaczyć okres, na jaki środek ten jest orzekany, by wydawane rozstrzygnięcie było w stanie osiągnąć m.in. cele zapobiegawcze i wychowawcze względem oskarżonego oraz wyrzucić pożądaną skutek w kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa. W sytuacji gdy celem środka karnego z art.39 pkt 3 k.k. jest czasowe wyeliminowanie z ruchu sprawców, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa w komunikacji, cel prewencyjny jest niejako dodatkowo wpisany w istotę wspomnianego środka. Zdaniem Sądu odwoławczego, w rozstrzyganej sprawie zakres orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów pozostaje nieadekwatny do stopnia zagrożenia, jaki może wywoływać powrót oskarżonego do ruchu. R. P. prowadził samochód w obrębie miasta, w bliskości osiedli mieszkaniowych, w porze, która zwyczajowo charakteryzuje się znacznym natężeniem ruchu drogowego, zaś zawartość alkoholu w wydychanym przez niego powietrzu wielokrotnie przekraczała wartość

progową, decydującą o przyjęciu stanu nietrzeźwości (115§16 k.k.). Za kierownicę samochodu oskarżony wsiadł bez żadnego dającego się usprawiedliwić czy choćby zrozumieć powodu i - jak wynika z jego wyjaśnień - praktycznie bezpośrednio po zakończeniu spożywania alkoholu w barze. Zeznania świadka T. B. nie pozostawiają złudzeń co do braku zdolności psychofizycznej do kierowania przez oskarżonego pojazdem w czasie przypisanego czynu. Co więcej - obrazują one brak wyobraźni kierującego oraz niebezpieczeństwo, wywołane jego zachowaniem na drodze. Oskarżony już po interwencji świadka poruszał się samochodem ulicą (...) „pod prąd”, by ostatecznie zaparkować niemal w tym samym miejscu, z którego wyjechał. Wobec rażącego naruszenia obowiązku trzeźwości i wysokiego stopnia zagrożenia, jakie wiąże się z powrotem oskarżonego do ruchu, trudno zasadnie twierdzić, że oskarżony „nadużył uprawnień do prowadzenia” (s.3 uzasadnienia wyroku) jedynie określonego rodzaju pojazdów mechanicznych. Fakt, że w chwili popełnienia przypisanego występkę R. P. kierował samochodem osobowym, nie może przemawiać za pozostawieniem w jego ręku uprawnień do prowadzenia pojazdów, do kierowania którymi wymagane jest prawo jazdy innych kategorii, w szczególności C i E. Jakkolwiek przepis art.42§2 k.k. nie wyklucza orzekania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych określonego rodzaju, nie sposób w okolicznościach sprawy bronić poglądu, że z jednej strony oskarżony swoim czynem wykazał, iż stwarza ewidentne zagrożenie dla bezpieczeństwa w komunikacji jako kierowca samochodu osobowego, a zarazem zagrożenie takie nie istnieje w przypadku poruszania się przezeń samochodem ciężarowym czy wielkogabarytowym zestawem pojazdów. Poprzestanie wobec oskarżonego na zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B i D czyniłoby dolegliwość wynikającą dla niego ze środka karnego w istocie iluzoryczną. Sytuacja życiowa i materialna oskarżonego nie może mieć decydującego wpływu na zakres orzeczonego zakazu. Jedynie na marginesie można podnieść, że od osoby, która zawodowo trudni się kierowaniem pojazdami i uzyskuje stąd środki utrzymania, tym bardziej oczekiwać należy odpowiedzialnego traktowania reguł uczestnictwa w ruchu lądowym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w pkt 4 i 5, wskazując, iż zakres orzeczonego względem oskarżonego środka karnego obejmuje wszystkie pojazdy mechaniczne oraz zaliczył na poczet tego środka okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 28 września 2013 r. do daty wyrokowania.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Z uwagi na uwzględnienie apelacji oskarżyciela publicznego, nie skutkującej zmianą wysokości kary, Sąd II instancji obciążył oskarżonego wydatkami postępowania odwoławczego (art.634 k.p.k.).